

Kaikki

kiertää

2 MILJARDIA YMPÄRISTÖTEKOA VUODESSA

JUOMAPAKKAUSTEN KIERRÄTYS ON YHTEISTYÖTÄ

*Pantillisuus toimii
hyvänä kannustimena
juomapakkausten
kierrättämiseksi.*

Juomien valmistajat ja maahantuojat, kauppa, logistiikka- ja kierrätysoperaattorit, sekä tietysti kuluttajat – suomalainen juomapakkausten kierrätys pyörii yhteisellä.

Järjestelmä perustuu panttiin, joka kiertää yhtä matkaa juomapakkauksen kanssa. Ensin juomien valmistaja tai maahantuojat maksaa pantin Suomen Palautuspakkaus Oy:lle, Palpalle. Kun juomapakkaus toimitetaan myyntiin kauppaan, kauppa maksaa pantin juomavalmistajalle tai maahantuojalle tuotteen hinnassa. Kuluttaja maksaa pantin ostaessaan tuotteen ja saa sen takaisin palauttaessaan tyhjän pakkauksen palautuspisteeseen.

Tyhjät pakkaukset toimitetaan palautuspisteestä pakkausten käsittelylaitokselle, josta materiaali jatkaa jälleenkäsittelijälle. Palautuspiste ja käsittelylaitos raportoivat Palpalle palautetut pakkaukset ja kuljettaja raportoi kuljettamansa kuljetusyksiköt. Lopulta pantin kiertokulku umpeutuu, kun Palpa maksaa pantin palautuspisteelle.

Valtaosa juomavalmistajista ja maahantuojista on liittynyt Palpan hallinnoimaan palautusjärjestelmään, sillä se vapauttaa juomapakkauksista.

Suomalainen juomapakkausten palautusjärjestelmä on erinomainen esimerkki kiertotaloudesta: suurin osa juomapakkauksista saadusta materiaalista palaa käyttöön uusina juomapakkauksina ja muina tuotteina. Tärkeimmän työn tekevät suomalaiset kuluttajat, jotka palauttavat yli 90 % ostetuista juomapakkauksista takaisin kiertoon.

Suomen Palautuspakkaus Oy:n (Palpa) tehtävänä on hallinnoida ja kehittää pantillisten juomapakkausten palautusjärjestelmiä Suomessa. Sen omistavat kaupan keskusliikkeet ja juomateollisuus puoliksi. Tehokas palautusjärjestelmä perustuu Palpan, juomateollisuuden, vähittäiskaupan, horeca-toimijoiden ja laajan kumppaniverkoston hyvään yhteistyöhön.

SISÄLTÖ

**Pantti kiertää
yhtä matkaa
juomapakkauksen
kanssa.**

Kaikki kiertää

Julkaisija:
Suomen Palautuspakkaus Oy

Sisältö ja ulkoasu:
Viestintätoimisto Drum

Kuvalähteet:
iStock, GraphicsFuel.com
ja Anthony Boyd Graphics
(www.anthonyboyd.graphics)

Pantillisten palautusjärjestelmien kautta kulkee Suomessa neljä erilaista juomapakkaustyyppiä: alumiininen tölkki, PET-muovipullo, kierrätyslasipullo ja uudelleen täytettävä lasipullo. Kaikki pantilliset kiertävät palautuksen jälkeen uudeksi juomapakkaukseksi tai muun teollisuuden käyttöön.

PET-muovia hyödynnetään juomapakkauksissa sekä muun muassa pakkaus- ja elintarviketeollisuudessa.

MATERIAALISTA

JUOMA PAKKAUS-

UKSEKSI

J A T A K A I S I N

Kierrätyslasi on erinomainen juomapakkausmateriaali, sillä sitä voidaan kierrättää lähes loputtomasti.

Tölkin valmistaminen kierrätetystä alumiinista kuluttaa **n. 95 % vähemmän energiaa kuin sen valmistaminen neitseellisistä raaka-aineista.**

ALUMIINITÖLKKI

Tölkkialumiinia voidaan kierrättää lähes loputtomasti. Palautuspisteissä ja ravintoloissa kuljetuslaatikoihin ja -säkkeihin pakatut tyhjät tölkit toimitetaan käsittelylaitoksiin, joissa tölkit puristetaan tiiviiksi paaleiksi.

Tölkipaalit kuljetetaan alumiinisulattamoon, jossa ne sulatetaan ja valetaan harkoiksi. Sulatettu tölkkialumiini kelpaa sellaisenaan käytettäväksi uusien tölkkien raaka-aineena.

Harkot valssataan ohueksi levyksi ja toimitetaan tölkkitehtaalle isoina tonnien painoisina rullina.

Uuden tölkin elämä alkaa tölkkitehtaalta, missä levyrullista valmistetaan uusia tölkkejä. Tehtaalla tölkkeihin tehdään myös juomabrändin mukaiset maalaukset, viivakoodit, panttimerkinnot ja mahdolliset pintakuviot.

Tehtaalta tölkit kuljetetaan juomavalmistajille täytettäviksi. Lopulta ne suljetaan kannella. Täydet tölkit kuljetetaan ravintoloihin ja kauppoihin kuluttajien ostettaviksi.

Tölkkialumiinista 100 % käytetään suoraan uusien tölkkien valmistukseen.

Uudelleen täytettävää lasipulloa käytetään keskimäärin 33 kertaa.

UDELLEENTÄYTETTÄVÄ LASIPULLO

Valtaosa uudelleentäytettävistä lasipulloista on ruskeita 0,33 litran olutpulloja. Uudelleentäytettävä lasipullo on pantillisten juomapakkauksen uranuurtaja, sillä uudelleentäytettäviä pulloja on voinut palauttaa jo 1950-luvulta lähtien.

Kuluttajien palauttamattomat pulloet pakataan kennoihin, jotka juomatoimittaja toimittaa takaisin panimolle. Panimolla pulloet pestään ennen uudelleentäyttöä. Täytettyihin pulloihin liimataan etiketit ja ne suljetaan. Pulloet kuljetetaan kauppohin ja ravintoloihin, joista ne päätyvät kuluttajille ja kauppojen

tai ravintolan palauttamana takaisin käytettäväksi uudelleen.

Uudelleentäytettävää lasipulloa käytetään keskimäärin 33 kertaa. Tämän jälkeen materiaali hyödynnetään kierrätyslasina.

PET-MUOVIPULLO

Kun PET-muovipullo palautuu takaisin kiertoon, sen matka jatkuu käsittelylaitokselle, jossa muovipulloet puristetaan suuriksi paaleiksi. Palautuneista pulloista suurin osa on kirkasta PET-muovia, loppuosa materiaalista värillistä muovia, korkkia ja sekalaista ainetta, lähinnä etikettejä.

Paalit kuljetetaan materiaalin käsittelylaitokselle, jossa materiaali murskataan, pestään, puhdistetaan, kuivataan ja värierotellaan. Erotellusta PET-muovista tuotetaan kirkasta ja värillistä fleikkiä eli muovirouhetta, josta jatkojalostetaan muovigranulaattia.

Kirkkaasta granulaatista valmistetaan pulloaihoita sulattamalla ja valamalla ne ahiomuoteissa. Ahiot toimitetaan pullovalmistajalle tai panimolle, jossa ne puhalletaan lopulliseen pullomuotoonsa. Pulloet täytetään ja suljetaan ja niihin liimataan etiketit, minkä jälkeen ne toimitetaan kauppoihin ja ravintoihin.

Lisäksi muovirouhetta hyödynnetään muun muassa pakkaus- ja elintarviketeollisuudessa.

KIERRÄTYSLASIPULLO

Kierrätyslasi on erinomainen juomapakkausmateriaali, sillä sitä voidaan kierrättää lähes loputtomasti. Myymälöissä ja ravintoloissa tyhjät pulloet pakataan kuljetuslaatikoihin ja kuljetetaan käsittelylaitokselle, jossa ne murskataan, puhdistetaan ja lajitellaan kierrätykseen värin mukaan.

Pakkauslasin puhdistuksessa lasin joukosta poistetaan ylimääräinen aines, kuten metallit, muovit, roskat ja muut epäpuhtaudet. Lasinkäsittelylaitoksella syntyy ruskeaa, kirkasta ja vihreää lasinsirua, joiden käyttö määräytyy lopputuotteen mukaan.

Pantillisista pulloista saatava kierrätyslasi soveltuu hyvin käytettäväksi materiaalina uudelleen. Kierrätyslasista valmistetaan uusien lasipullojen lisäksi muita lasipakkaus- ja -purkkeja. Jokainen kierrätyslasista valmistettu tonni uusiolasia kuluttaa noin 30 prosenttia vähemmän energiaa kuin sen valmistus neitseellisistä raaka-aineista. Kierrätyslasista tehdään myös rakennusteollisuuden materiaaleja, kuten lasivillaa ja vahtolasimurskettä.

JUOMAPAKKAUSTEN KIERTO

Tyhjiä, pantillisia juomapakkauksia palautetaan Suomessa vuosittain noin 2 miljardia kappaletta. Palautuksen jälkeen pakkauksen matka jatkuu käsittelyn kautta takaisin kauppaan tai ravintolaan.

1 PALAUTUS

Kuluttaja palauttaa tyhjän juomapakkauksen palautuspisteeseen ja saa pakkauksen hinnassa maksamansa pantin takaisin. Myös ravintolat palauttavat tyhjiä, pantillisia pakkauksia.

1

2 PAKKAUS

Pakkaukset pakataan palautussäkkeihin, -laatikoihin ja lasiastioihin.

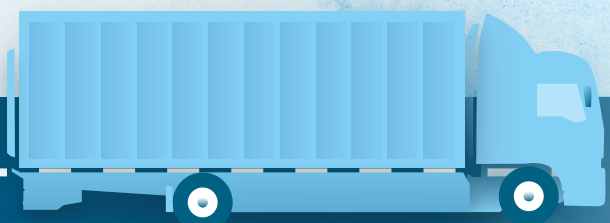
2

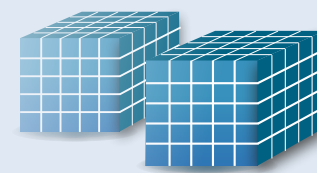
3 KULJETUS

Tyhjät pakkaukset kuljetetaan pois samalla kun uusia tuodaan myyntiin. Lisäksi osa pakkauksista noudetaan suoraan jatkokäsittelyyn.

3

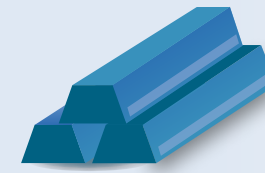

TÖLKKI

1

Käsittelylaitoksella tölkkilaatikoiden tai -sakkien sisältö puristetaan suuriksi paaleiksi.

2

Alumiinisulattamossa paalit sulatetaan harkoiksi.

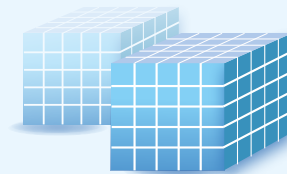

3

Alumiiniharkot valsataan ohuiksi levyiksi, joista saadaan uusia tölkkejä.

MUOVIPULLO

1

Käsittelylaitoksella muovipullot puristetaan suuriksi paaleiksi.

2

Paalit rouhitaan ja rouhe granuloidaan uusio-käyttöä varten.

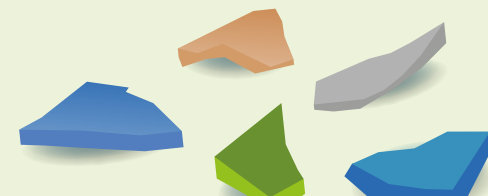

3

Kirkkaasta uusiomuovista valmistetaan pulloaihioita, joista juomateollisuus puhalttaa uusia kierrätysmuovipulloja. Kierrätysmuovista tehdään myös mm. pakkausmuoveja ja tekstiilejä.

KIERRÄTYSLASIPULLO

1

Kierrätyslaitoksella lasi murskataan, puhdistetaan ja lajitellaan kierrätykseen värin mukaan.

2

Kierrätyslasista valmistetaan uusien pullojen ja pakkausten lisäksi mm. lasivillaa ja vaatolasia.

UUDELLENTÄYTETTÄVÄ LASIPULLO

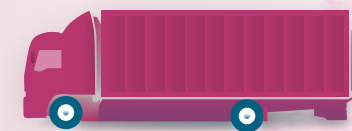
1

Pullot kuljetetaan panimolle, jossa ne pestään ja huuhdotaan.

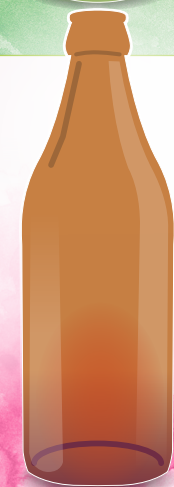
2

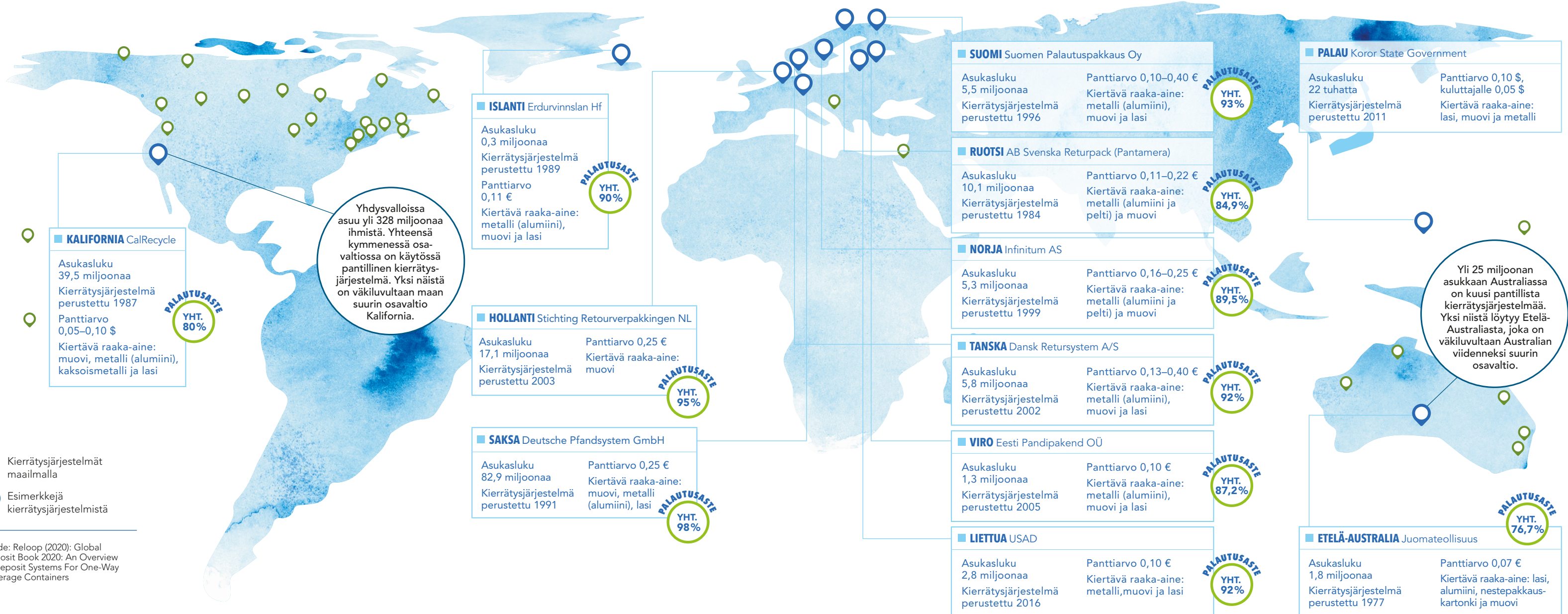
Puhdistetut pullot täytetään uudelleen, suljetaan ja niihin liimataan etiketit.

3

Täydet pullot kuljetetaan laatikoissa tai kenoissa kauppoihin ja ravintoloihin.

JUOMAPAKKAUSTEN KIERRÄTYSJÄRJESTELMÄT MEILLÄ JA MAAILMALLA

Suomalainen Palpa on kehittänyt palautusjärjestelmän, johon tullaan tutustumaan ympäri maailman.

Palpan hallinnoima tehokas ja maanlaajuinen palautusjärjestelmä perustuu verkostomaiseen toimintaan ja saumattomaan yhteistyöhön palautusjärjestelmän eri osapuolien välillä. Palpa ei omista esimerkiksi palautusautomaatteja, kuljetuskalustoa ja käsittelylaitoksia, vaan niistä huolehtivat muut toimijat. Näin Palpa voi keskittyä järjestelmän ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Kiertotalous globaalina megatrendinä on lisännyt kiinnostusta myös juomapakkausten kierrätyksestä ja palautusjärjestelmää kohtaan maailmanlaajuisesti. Palpan toimiva järjestelmä on noteerattu eri puolilla maailmaa, ja siihen on tultu tutustumaan Euroopan lisäksi aina Etelä-Amerikasta ja Aasiasta asti.

Suomalainen palautusjärjestelmä toimii

Suomalaiset ovat edelläkävijöitä juomapakkausten kierrättämisessä: yli 90 % ostetuista juomapakkausista palautuu kiertoon. Pantti on yksi syy tehokkaalle toiminnalle, mutta se ei yksin riitä. Suomalaiset ovat ympäristötietoisia ja kierrätys käy luontevasti –

päiväkodeissa, kouluissa ja kotona opitaan kierrättämään ja välttämään turhaa roskaamista.

Juomapakkausten kierrättäminen on Suomessa helppoa. Palautusautomaatit toimivat hyvin, ja kuluttaja löytää ne vaivattomasti kauppareissultansa. Palauttaja laittaa erilaiset juomapakkaukset yhdestä luukusta sisään ja voi sen jälkeen luottaa siihen, että pullot ja tölkit kulkevat logistiikkaketjun läpi jatkokäsittelyyn.

Palautusjärjestelmissä on eroja

Pantillisuus ei ole ainoa toimiva kierrätyksen malli. Muita tapoja juomapakkausten kierrättämiseen ovat esimerkiksi kauppareissujen omat panttijärjestelmät, vapaaehtoinen lajittelu muun kotitalousjätteen tapaan ja lajittelu jätteenkäsittelylaitoksella.

Pantillisista järjestelmistä löytyy kymmeniä esimerkkejä maailmalla. Eri maiden panttijärjestelmissä on eroja esimerkiksi kierrätettävissä materiaaleissa ja panttiarvoissa sekä pantillisuuden pakollisuudessa.

PALPAN VIESTINTÄMATERIAALIT JA KANAVAT

Palpa.fi: Tuhdisti tietoa alan toimijoille

Palpa.fi-verkkosivustolle on koottu laaja tietopaketti pantillisten juomapakkausten palautusjärjestelmästä ja Palpan toiminnasta. Myös ajankohtaiset uutiset, Palpan viestintämateriaalit, toimintaa kuvaavat videot sekä kattava Materiaalipankki ja yhteystiedot juomateollisuudelle ja palautuspisteille löytyvät tästä osoitteesta.

Juoma-alan ammattilaisille sivusto tarjoaa tietoa Palpan jäsenyydestä ja ohjeet järjestelmän jäseneksi liittymiseen. Materiaalipankista löytyvät myös ohjeet tuotteiden rekisteröintiin, pakkausten merkintäohjeet, materiaaliavaatimukset ja hinnastot.

Kaupat, muut yritykset ja yhdistykset puolestaan löytävät *Palpa.fi*:stä tietoa palautuspisteestä toimimisesta sekä eri toimijoiden vastuista, käytännöistä ja toimintatavoista. Uuden palautuspisteen rekisteröinti tapahtuu niin ikään sivuston kautta.

Palpan opetusmateriaalit kouluille

Palpa on tuottanut monia suosittuja oppimateriaaleja opetustyön tueksi. Materiaaleihin sisältyy erilaisia taustatieto- ja tehtävämateriaaleja sekä videoita.

Peruskoululaisille suunnattu Pantillisten matkassa -oppi-materiaalipaketti johdattelee juomapakkausten kierrätyksen ja arjen ekotekojen maailmaan. Materiaalit kouluille löytyvät Palpan verkkosivujen Kuluttajille-osiosta tai Subjectaid.fi opetusmateriaalipalvelusta.

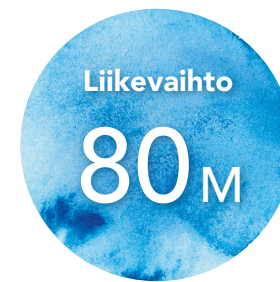

Ota yhteyttä

Kuluttajat: info@palpa.fi
Ammattilaiset: asiakaspalvelu@palpa.fi

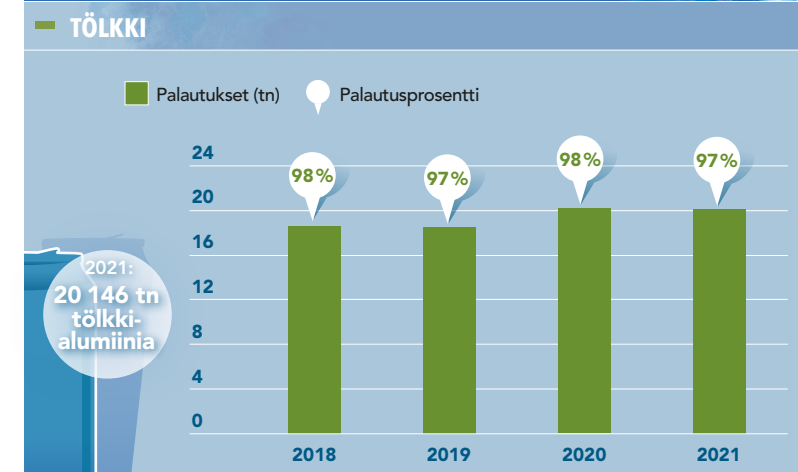
PALPA
Suomen Palautuspakkaus Oy
Palpa Lasi Oy
PL 119 (PASILANRAITIO 9 B)
00240 HELSINKI

Kuvat: GraphicsFuel.com ja Anthony Boyd Graphics
(www.anthonyboyd.graphics)

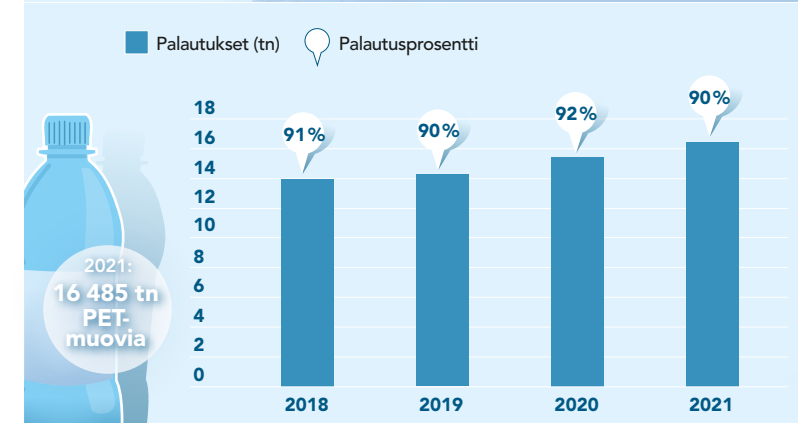

Palpa on voittoa tavoittelematon yritys. Panttimaksut eivät ole osa liikevaihtoa.

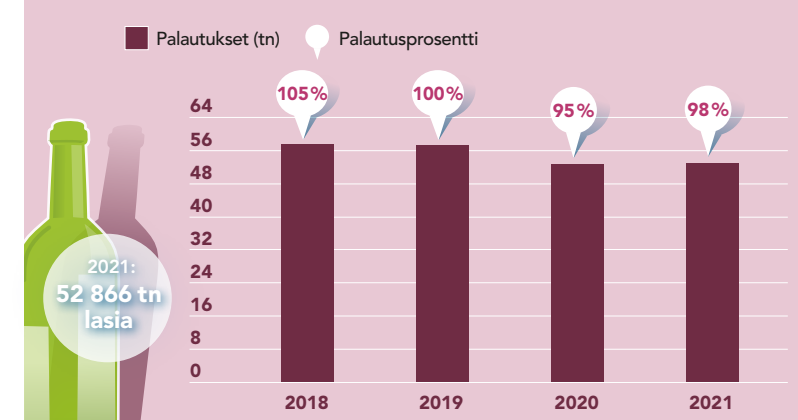
■ PALAUTUSMÄÄRÄT PAKKAUSTYYPEITTÄIN

■ MUOVIPULLO

■ KIERRÄTYSLASIPULLO

PALPA 2021

■ JOKAINEN SUOMALAINEN
PALAUTTAA VUODESSA
KESKIMÄÄRIN:

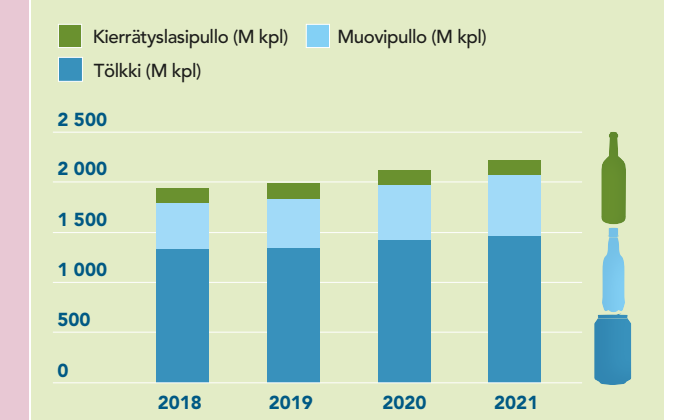
265
TÖLKKIÄ

109
MUOVI-
PULLOJA

27
LASI-
PULLOJA

■ PALAUTUKSET YHTEENSÄ

Suomalaiset ovat maailman parhaita juomapakkausten kierrättäjiä. Pantillisten juomapakkausten palautusaste on yli 90 %.

Pantillisten juomapakkausten palautusjärjestelmä on toteutettu juomavalmistajien, kauppojen ja kuluttajien yhteistyönä.